

UrHun joululehti 2011

URJALAN HEVOSURHEILIJAT RY - UrHu

Hallituksen jäsenet vuonna 2012

Varsinaiset jäsenet:

Sinda Heidi, puheenjohtaja
040 586 1937

Tony Andersson
tony.andersson@konicaminolta.fi

Hakala Mari, jäsensihteeri, rahastonhoitaja
mari.hakala@pp5.inet.fi, 040 559 0774

Hiltunen Mira
mira.hiltunen@luukku.com, 040 728 6499

Rantamäki-Lahtinen Leena
leena@lahdentila.net, 040 734 7869

Sandbäck-Pajunoja Eva, 040 532 3157
pajunoja@kaivonporauspajunoja.fi, lehtitoimikunta, kokoussihteeri

Vaskela Anne-Mari, +5+ 365 5553
anne-mari.vaskela@jokioinen.fi

Visakoivu Kirsi, 040 512 9290
kirsi.visakoivu@kolumbus.fi, lehtitoimikunta

Varajäsenet:

Mansikkamäki Ritva, 050 516 8853
ritva.mansikkamäki@gmail.com, lehtitoimikunta

Vorne Tiiu, 040 529 6110, päätoimittaja
tiiu.vorne@gmail.com

Urjalan Hevosurheilijoiden tili OP Urjala
IBAN: FI50 5488 4320 0104 83
BIC: OKOYFIHH

Jäsenmaksut vuonna 2012:

Seniори 55 €

Juniori 46 €

Kannatusjäsen 20 €

Perhejäsen juniori 31 €

Perhejäsen seniори 33 €

UrHun lehden ilmestyy neljä kertaa vuodessa:

nro 1 15.3.2012
aineistopäivä 29.2.2012

nro 2 15.6.2012
aineistopäivä 31.5.2012

no 3 15.9.2012
aineistopäivä 31.8.2012

nro 4 1.12.2012
aineistopäivä 15.11.2012

Aineiston voi lähettää
urhunlehti@gmail.com

Etusivulla: Heidi Sinda ja Vinha-Liinu

Kuva: Heidi Sinda

Vieressä: Heidi ja Plkku-Epeli Kuninkuusra-
vien 2011 katrilliesityksessä

Takasivun kuva: Anna Mickelsson

Aiheen Ajatus

Kuva: Anna Mickelsson

Heidin terveiset

Talvi tekee tuloaan, mutta lunta ei näy missään! Synkstä syksystä huolimatta tämä toimelias vuosi ratsastusurheilun saralla on loppuillaan.

Uusi keväällä lanseerattu Keilakunkku -tarkuusajosarja sai valtavan suosion ja sitä olisi tarkoitus jatkaa myös ensi vuonna.

Ensi vuonna Suomen Ratsastajainliiton teemana on talkootoiminta/vapaaehtoisuus ja siinäkin on meilläkin arvon UrHulaiset haastetta, sillä olemme saaneet ensimmäiset KANSAINVÄLISET kilpailut järjestettäväksemme. Baltic Cup 27.-29.7. tulee olemaan hauska kilpailu Urjalassa, sen voin taata! Mutta saksan ja venäjänkielisiä avustajia tarvitsemme joukkoomme. Jos haluat olla tekemässä tätä historiallista kilpailua, ota yhteyttä haliitukseemme jäseniin. Teitä kaikkia tarvitaan.

Ensi vuoden kilpailurungon löydät Hessi-tallin kotisivuilta jo nyt.

Ilahduttavaa oli nähdä syksyn kunnanmestaruuksissa puomiluokka ja näin ollen uusien tulevaisuuden ratsastajien esiinmarssi; peräti 23 ilmoittautunutta ratsukkoa näin syksyn myräköissä, se oli paljon se!

Myös seuramme nuorin kansallisen tason kilpailija Anna Lehtiö teki kaudella debyytin kansainvälisille areenoille ja ajoi Norjan Pohjoismaisista mestaruuskilpailuista henkilökohtaista hopeaa, vielä kerran onnea Anna ja koko Savikon porukka!

Ei muuta kuin Kaurakasta Joulua ja Menestyskystä Uutta Vuotta

Syyskokouskuulumisia

Urjalan Hevosurheilijat ry:n syyskokous pidettiin 9.10.2011 Hessi-tallin talolla.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Eva Sandbäck-Pajunoja, sihteeriksi Heidi Sinda ja pöytäkirjan tarkastajiksi ja samalla ääntenlaskijoiksi Mari Hakala sekä Mira Hiltunen.

Kokouksessa vahvistettiin toimintasuunnitelma ja tapahtumat sekä hyväksyttiin tulo- ja menoarvioesitys vuodelle 2012. Jäsenmaksua päätettiin korottaa samalla määrällä kuin Suomen Ratsastajainliiton. Tämä summa päätetään Ratsastajainliiton syyskokouksessa.

Puheenjohtajaksi valittiin Heidi Sinda. Uudeksi hallituksen varsinaiseksi-jäseneksi valittiin Eva Sandbäck-Pajunoja

ja Leena Rantamäki-Lahtinen nostettiin varajäsenestä varsinaiseksi jäseneksi. Hallitus sai uudet varajäsenet Ritva Mansikkamäestä ja Tiiu Vorneesta.

Hallituksessa jatkavat Mari Hakala, Mira Hiltunen, Anne-Mari Vaskela ja Kirsi Visakoivu.

Hallituksen järjestäytymiskokouksessa 6.11.2011 Anne-Mari Vaskela on yhdistyksen varapuheenjohtaja ja Mari Hakala jatkaa jäsensihteerinä ja rahastonhoitajana. Eva Sandbäck valittiin kokoussihteeriksi.

Uudet hallituksen jäsenet esittäytyvät

Eva Sandbäck-Pajunoja

Hessin lida ja Nikolai sekä Eva Teivossa "tonttuina"

Ratsastustausta

Alkeiskurssin kävin 7-vuotiaana Kaupin Ratsastuskoulussa, ja sehän oli joskus kauan kauan sitten. Murkkuikäisenä tuli se normaali paussi ratsastukseen (tuli muita harrastuksia). Jatkoen taas tätä harrastusta muutaman vuoden tauon jälkeen. Eli ratsastusharrastusta harrastin monta, monta vuotta, hoitohevosineen kaikkineen. Tunnella kävin monta kertaa viikossa ja ratsastin ystäväni hevosia.

Sitten perheeseen hankittiin oma hevonen (ja sen jälkeen toinen ja kolmas ja neljäs) ja silloin ratsastamiseeni tuli pitkä tauko. Satunnaisia ratsastuksia silloin tällöin, lii-

kuttelin pojan hevosia ja tuttujen karvakorvia ja kävin ratsastusleireillä satunnaisesti. Nykyisin minulla on yhteinen hevonen Visakoivuun Kirsin kanssa, nimeltään Pikku-Epeli.

Järjestötoiminta

UrHun jäsenenä olen nyt ollut vuoden. Sitä ennen olen kuulunut vuosikaudet Tampereen Ratsastusseura ry:een ja toimin tämän Suomen suurimman seuran sihteerinä noin viisi vuotta. Olen ollut perustamassa Nokian Ratsastajat ry:tä ja toimin sen sihteerinä muutaman vuoden. Istuin Tammer Ridersin hallituksessa monta vuotta. Minut valittiin SRL Hämeen Aluejoston hallitukseen ensin varajäseneksi ja vastuualueena vammaisratsastus, sitten hallituksen jäseneksi ja sihteeriksi. Sihteerin pestiä olen hoitanut pariin otteeseen. Vastuualueena minulla on ollut jo usean vuoden ajan esteratsastus.

Pohjois-Hämeen Kennelpiiri ry:n sihtee-

rinä toimin noin viisi vuotta ja sen jälkeen yhdistyksen rahastonhoitaja. Jäseniä yhdistyksellä on 83 yhdistystä ja henkilöjäseniä noin 8.000. Hämeen Spanielikerho ry:n hallituksen jäsenenä toimin useita vuosia. Sitä ennen toimin vuosia sitten Tammermaan Mäyräkoirakerho ry:n sihteerinä ja hallituksen jäsenenä kymmenisen vuotta. Eli olen ollut järjestötoiminnassa mukana sekä koira- että hevospuolella.

Unelma

Ja niitähän on paljon. Ehkä ensimmäiseksi tulee mieleen toimihenkilöiden vähyys kilpailuissa ja yleensä yhdistystoiminnassa. Ensi vuonna on Suomen Ratsastajainliiton teemana "vapaaehtoisuus". Kumpi saisimme vapaaehtoisia lisää tähän mukavaan harrastukseemme.

Toivotan omasta puolestani oikein ihanaa ja rauhallista joulua teille kaikille ja olkaa yhteydessä minuun.

Ritva Mansikkamäki

Olen Ritva Mansikkamäki, 40 ja rapiat, hevosharrastaja Tampereelta.

Urjalaan olen eksynyt hevoseni Huima Hemmon 5 v. kautta. Hemmo vietti liki pari vuotta Hessi-tallin pihatossa ja opetteli samalla ajohevosien alkeita.

Olen harrastanut ratsastusta yli 20 ja ajamista kolmisen vuotta. Toimin vuoden 2012 alusta lähtien UrHun:n hallituksen varajäsenenä.

Tiiu Vorne

Tiiu Vorne,
nelikymppinen tamperelainen hevos-
telija. Pääharrastuksena kouluratsas-
tus, takataskussa valjakkomerkki.

Mukana monessa, nyt myös Urhun
hallituksessa varajäsenenä. Olen
tavattavissa usein Hessi-tallilla eri-
laisten tapahtumien yhteydessä, eri-
laisissa tehtävissä. Mahdollisuuksien
mukaan autan, ota hihasta kiinni.

Osallistumisoikeus

Kilpailuissa, joissa on samana
päivänä sekä alue- että kansallisia luok-
kia, sama ratsukko ei voi
osallistua molempiin. Tämän
kohdan vastaisesti tapahtuvasta
osallistumisesta aiheutuu
tulosten mitätöinti kummassakin luok-
kassa.

KS II 422.2 s. 11
(kouluratsastus)

Kilpailumaksut

Kilpailija (ilmoittaja), joka on
hyväksyttävästi ilmoittautunut
kilpailuihin, on velvollinen
maksamaan ilmoittautumismaksun
kaikista ilmoittamistaan luokista
riippumatta siitä, osallistuuko
hän luokkaan vai ei.

KS I 29.2 s. 18
(yleinen osa)

Hessi-talli

ajatuksia vuodesta 2012

22.1. Valjakkotoimihenkilökoulutus, Urjala
24. - 25.2. Valjakkoajovalmennus
26.2. Seura- /alue tarkkuuskisa, Cup I
23. - 24.3. Valjakkoajovalmennus
25.3. Seura- /alue koulu ja tarkkuuskisa, Cup II
6.4. Groomikurssi
7.- 8.4. Valjakkoaluevalmennus
9.4. Seura- /alue koulu ja tarkkuuskisa, Cup III
9.4. Kevätkokous
20. - 22.4. Tampereen Hevosmessut
11. - 12.5. Kokoontumisajot
13.5. Match Show -näyttely
5.6. UrHun mestaruus, koulukilpailut
8. - 10.6. SH-kummajaiset
12.6. UrHu mestaruus, este kilpailut
15. - 17.6. Baltic Cup I, Tartu
21. - 22.7. Kuninkuusravit, Mikkeli
27. - 29.7. Baltic Cup II, Urjala
Tiistai iltakisat klo 17 alk.
25. - 26.8. Baltic Cup III, Latvia
7. - 9.9. Baltic Cup finaali, Vilna
28. - 29.9. Valjakkoajon aluemestaruus
Kunnanmestaruuskisat (koulu ja este)
Western/Halloween, Tampere
Joulujuhla

www.hessitalli.fi

Tervehtiminen

Ratsastajan on tervehdittävä tuomaristoa perusradalle tullessaan. Raipan kohottaminen tai pään nyökkäys katsotaan tervehdykseksi. Kiinnitettyä turvakypärää ei tarvitse irrottaa. Tuomaristo voi evätä lähtöoikeuden, jos ratsastaja ei tervehti. Tuomaristo voi myös määrätä sakot (338.D.7).

KS III 328 s. 11
(esteratsastus)

Palkintojen jako

Ratsukon tulee osallistua palkintojenjakoon. Poikkeuksen osallistumiseen voi myöntää tuomariston puheenjohtaja tai ao. luokan päätuomari. Palkintojen jakoon saavutaan ratsain kilpailuvarusteissa. Hevosella saa olla mustat tai valkoiset pintelit. Palkintoruusukkeet laitetaan valmiiksi ennen palkintojen jakoon saapumista.

KS II 436.1 s. 19
(kouluratsastus)

Mitä tarvitset valjakkokisaan

*Timmarin ohjaksissa Kati Honkanen ja groomina Rebecca Tolonen
Kuva: Nina Salonen*

Ei tulos, vaan jalo kilpa

Valjakko vaatii paljon hevoselta, se on tiimityötä, siinä on paljon erilaisia osia, pukeutumiskoodia ja välineistöä. Valjakkoharrastuksen todellinen luonne selviää aloittelijalle viimeistään ensimmäisiin kisoihin valmistautuessa.

Mihin kaikkeen on syytä varautua?

Kisaväline 1: hevonen

Luodaan kriittinen silmäys. Todetaan oma hevonen edelleenkin maailman kauneimmaksi. Suunnitellaan valmennusaikataulu, tai ainakin päätetään huolehtia, ettei muru ehdi syömään itseään silavyöstä ulos kesän ensimmäisten laidunviikkojen aikana. Vähimmäistavoitteeksi asetetaan, että hevonen kävelee laitumelta talliin hengästymättä eikä hikoa jo valjastettaessa. Kaikki siitä eteenpäin on plussaa. Tämä oli helppo rasti.

Kisaväline 2, vaunut

Luodaan kriittinen silmäys. Kevään aikana hahmottomaksi kurakasaksi muurautuneen möykyn alla pitäisi edelleen olla

maratonvaunut. Käytellään puoli päivää painepesuria ja luodaan uusi kriittinen silmäys. Nyt maallikkokin tajuaa jo, että puhutaan vaunuista. Kolhiintuneet aisat tosin tarvitsevat uuden maalipeitteen, pyörien navoissa olevat ruosteläikät pitää tuunata pois, jeesusteipillä suojatut mutterit piilottaa hieman elegantimpaan pakettiin, paalinnarujen tilalle saada nahkanauhat ja koko komeus kiillottaa. Siis kruisailemaan paikallisen autokaupan hyllyjen väliin. Ostoskoriin kertyy hopealakkaa, muutama purkki spraymaaleja, autovahaa, vinyylinpuhdistusainetta, kromikiillotetta, säämiskää, kiillotusliinoja. Samoja tavaroita keräilee myös paksumahainen äijä ja ruma poninhäntäpäinen roikale. Jännittävä: harrastavatko hekin hevosia?

Kisaväline 3, ajuri

Kuskilla pitää sääntöjen mukaan olla hattu. Mistä ihmeestä saa miesten hattuja? Torikauppiaan olkihatut saavat arvon ajurin näyttämään kroatialaiselta aasikuskilta ja groomilta pettää rajusti itsehillintä. Valmistautuminen on katkolla. Työmatka pelastaa tilanteen. Hienojen herrojen pääkaupungin tyylitietoiset mademoisellet hoitavat asian ja ilmoittautuminen ensimmäisiin kisoihin pysyy voimassa.

Kisaväline 4, groom

Groomin tehtävä on istua kydyssä kauniin näköisenä ja hiljaa. Ei kannata luoda kriittistä silmäystä, tulee huono mieli. Suunnataan kangaskauppaan ajatuksella "kaikki mikä peittää, kaunistaa". Pukuun vain laaja helma ja hattuun suuri lieri, niin pahimmat virheet on saatu näkymättömiin. Entä se "hiljaa"? Onko umpeen teipattu moottoriturma dopingia? Eikös tämän pitänyt olla helppo luokka?

Taustajoukko 1, valmentaja

Kutsutaan osaavampi tuttava kylään. Vietetään hauska ilta kaiken muun aktiviteetin lomassa myös hevosta kentällä pyöritellen. Saadaan monta ihan hyvää vihjetta kisojakin varten. Sovitaan, että jos kisoihin saakka päästään, arvostelupöytäkirjaa ruoditaan punaviinin, juuston ja patongin voimalla. Ymmärretään, että before ja after driving on tärkeä osa kokonaisuutta.

Taustajoukko 2, hyvä ystävä

Velvoitetaan ystävä tuomaan peräkärryllä vaunut kisapaikalle. Mieleen tunkee väkisin Vysotskyn tekstiä: "mistä tunnet sä..." Ketään muuta tuskin voi pyytää heräämään kuudelta juhannussunnuntaina.

Kisapäivän aamulla ensikertalaisen aika-
taulu vuotaa molemmista päistä. Kuka
ennättää purkamaan vaunut kuljetus-
valta ja laittamaan ne kuntoon? Missä
välissä kuski ehtii tutustumaan tarkkuus-
rataan? Kuka kokoaa valjaat? Milloin on
sopiva hetki heittää kisahelmat niskaan,
etteivät ne suttaannu hevosta harjatessa?
Joko nyt pitäisi lähteä verryttelemään?
Kuka jätti hatut autoon? Miksi piiska on
vielä tallissa? Miten numerolaput kiinnite-
tään kärryihin? Missä on kuskin hanskat?
Missä on paniikkinappula?

Onneksi kisaväline ykkösellä on omia
ystäviä. Hevosien henkilökohtainen ulkoi-
luttaja on saapunut parinsadan kilometrin
päähän katsomaan, kuinka kulta pärjää
ensimmäisissä valjakkokisoissaan. Huo-
jentunut groomer ojentaa säämiskän ja
karvakiilokkeen osaaviin käsiin ja poistuu
korjaamaan silmille valahtavan lierihatun
kiinnityksiä.

On tämä vaan hieno laji.

Teksti:

Kristiina Peltonen

Kirjoitus on ollut ESRAn 6/2009 lehdessä

Timmari

Kuva: Nina Salonen

Tikkarin tarinaa...

Ipanan Tikkari (i. Sibbo, e. Ipanan Mek, ei. Japi

Hei!

Olen Tikkari, tarkemmin sanoen Ipanan Tikkari. Kutsutaan minua myös nimillä Tiksu, Tiksubeibi, Vauvahevonon ja joskus olen kuullut jopa sanottavan Viisas Tyttö!! Rakkaalla lapsella on monta nimeä. Näin ne ihmiset tuumaa...

Rodultani olen Suomen Pienhevonon. Äitini nimi on Ipana Mek ja isäni Sibbo. Komea kaveri onkin! Olen 3-vuotias opinhaluinen hevosenalku.

Asustelen Humppilassa yhdessä Mini-muusan kanssa. Talliin hankittiin kissakin (taitaa olla vallan espanjalainen, kun nimi on Emilio), mutta se on niin pikkuinen poika, että pelkää meitä hevosia. Siispä se asustelee ihmisten kanssa sisällä ja me hevoset joudumme ajamaan kaikki tallihii-ret räpsään.

Viime kesästä saakka olen harjoitellut tulevaa ratsun uraani. Omien ihmisten apuna kouluttamisessani on ollut oikein mukava ja rauhallinen tyttö, Amanda nimeltään. Hän onkin rohkea, koska uskaltaa tehdä kanssani kaikenlaista! Enhän minä paha ole (oma ihminen sanoo, että olen oikeinkin kiltti ja rauhallinen pikku hevonen varsinkin hoidettaessa), mutta minusta on kyllä mukava kokeilla kaikkia uusia tempuja ihmisiin. Olen nimittäin aika nokkela.

Se minua hieman kyllä harmittaa, että kesällä pelästyin jotain tyhmää oksien rapinaa (nyt siis tiedän jo, että oksat rapisevat, enkä enää pelkää niitä) ja säntäsin karuun. Pahaksi onneksi liris istui selässäni ja portilla ympäri kääntyessäni hän putosi maahan. Hätäännyin kovasti ja käännyn ympäri, jolloin liris jäi vatsani alle ja vahingossa astuin hänen käsivartensa päälle. Onneksi se ei murtunut. Sitten jäinkin pai-

kalleni seisomaan ja odottamaan aikuista, joka tuli auttamaan liristä ja minuakin. Se oli pelottava juttu se!

Nykyään osaan jo olla hienosti ratsuna. Olen maastoillut Muusan perässä ja ravailut jopa sellaisten puomien yli! Ihmeellistä touhua kyllä minun mielestä.

Oma ihminen ei ole vielä uskaltanut ratsastamaan minulla postilaatikkoa pidemmälle, vaikka olen seisonut hienosti paikallani hänen mennessä selkään ja alas (ja sitä se kyllä jaksaa veivata, outo ehkä...). Yritän kovasti kertoa hänelle, että menisin ihan kiltisti. Hänellä on varmaan joku norsun muisti ja miettii vielä sitä, kun pari kertaa yritin potkaista häntä Amandan mennessä selkään. Ja sehän johtui vain siitä, että minua alkoi jännittää kovasti, kun ihmiset tekivät siitä tilanteesta niin ihmeellisen. Onneksi he tajusivat, että kun yksi ihminen vain pomppaa selkään, niin minulla ei ole mitään hätää. Ja ihmisen kuljettaminen on loppujen lopuksi ihan kivaa hommaa!!

Täällä kotona on kivaa ja rauhallista, mutta olen kuullut kauhujuttuja siitä, kun ihmiset miettivät, että minua pitäisi viedä eri paikkoihin tottumaan erilaisiin asioihin! Miksi minun pitäisi lähteä pois kotoa? En oikein haluaisi...

Trailerissa on tylsää ja maailmalla pelottavaa! Tulossa on kuulemma jotain irtohypytyksiä (???) ja ratsastusTUNTEJA maneesissa. Enhän minä jaks KOKO tuntia ratsastaa!! Maneesissa olen jo ollut pari kertaa... pelottava paikka...

Kerran siellä maneesissa jouduin olemaan yksin ilman muita hevosia aika kauan. Minun piti kävellä ja ravata Amandan vieressä sellaisessa kolmiossa ja sitten oudot ihmiset kiersivät ja katselivat minua. Pidin kyllä huolen siitä, että kiersivätkin kaukaa ja näytin, kuinka komea hevonen olen.

Tikkari villinä Hessitallin näyttelyssä

Sanovat pienhevoseksi, mutta kahdella jalalla minäkin olen suurhevonen!! Taisi kannattaa, koska sain hienon ruusukkeen ja jonkun luokkavoiton! Mutta mikä tärkeintä: kotona tuli herkkua.

Tavataan maailmalla, jos minut sitten joskus sinne tuodaan! Minut tunnistaa kivasta tähdestä otsalla ja lempeästä katseesta.

Terveisin Tikkari

*Teksti ja kuvat:
Anne-Mari Vaskela*

Matkaratsastus

Iloista matkaratsastusporukkaa, kuva Jenny Rintala

Matkaratsastus (engl. endurance riding tai distance riding) on ratsastuksen kilpailulaji, jossa kilpaillaan ratsukoiden – erityisesti hevosten nopeudessa ja kestävyyydessä pitkillä matkoilla.

Historia

Pitkiä matkoja on ratsastettu niin kauan kuin hevonen on ollut ihmisen käytössä, mutta kilpailulajiksi matkaratsastus kehittyi Puolan ja Venäjän armeijan ratsuväen jalostusvalintavaatimuksesta, jossa vaadittiin hevoselta kyky kantaa selänsään 140kg painoa 160km matkan ajan – yhdessä päivässä. Ensimmäinen matkaratsastuskilpailu järjestettiin USA:ssa vuonna 1955, Eurooppaan laji rantautui 1960-luvulla.

Suomessa

Matkaratsastuskilpailuissa Suomessa järjestetään seura- ja aluetasolla ihanne- aikaratsastusluokkia 12-80 km matkoilla, sekä 80-120 km nopeuskilpailuja alue- ja kansallisella tasolla. Ihanneaikaratsastuksissa keskinopeus on määritelty - esim.

8-15km/h, nopeuskilpailuissa on määrätty vähimmäisnopeus 10 km/h.

Matkaratsastusta voi kilpailla millä rodulla tahansa, mutta parhaiten maailmalla menestyvät nopeiksi ja kestäviksi jalostetut arabialaiset täysiveriset ja niiden eri muunnokset sekä risteytykset. Suomessa kansallisella tasolla menestyvät hyvin myös lämminveriset ravihevokset sekä suomenhevokset.

Matkaratsastuksessa edellytetään sekä hevoselta että ratsastajalta hyvää, huolella rakennettua kuntoa. Ratsukot saavat kilpailuoikeuden pitkille matkoille vasta suoriuduttuaan hyväksytyin tuloksin lyhyemmistä kilpailuista. Tärkeä osa matkaratsastusta on myös huolto matkan varrella: kullakin ratsukolla on oma, autolla liikkuva, huoltojoukkonsa, joka huolehtii muun muassa ratsukon juottamisesta, syöttämisestä ja viilentämisestä matkan varrella. Erityisesti kesäkuumalla - ja pitkillä matkoilla aina - huollon rooli on ratkaisevan tärkeä.

Kilpailun kulku

Ennen kilpailua eläinlääkäri tarkastaa hevosien, ja ratsastajille annetaan kartta sekä pidetään reittiselostus.

Yli 40 km:n kilpailumatkat on jaettu osioihin, yhden osuuden pituus enintään 30-40 km – joka osion jälkeen eläinlääkäri tarkastaa hevosien kunnon ja sykkeen: jotta ratsukko saa jatkaa kilpailua. Hevosien tulee läpäistä tarkastus ja sykkeen olla alle 60 km:n matkoilla alle 56, yli 60 km:n matkoilla ja nopeuskilpailuissa alle 64. Ratsukon ratsastusaika juoksee siihen asti kunnes vaadittu syketaso on taukopaikalla saavutettu, joten on erityisen tärkeää että hevonen on kunnossa ja palautuu nopeasti. Jos hevonen ei läpäise eläinlääkäriin tarkastusta, vaan hylätään esimerkiksi ontumisen, liian korkean sykkeen tai väsymyksen merkkien vuoksi, ratsukko ei saa jatkaa kilpailua.

Eläinlääkäriin tarkastuksen jälkeen yli 40 km kilpailussa ratsukolla on aina pakollinen 20-40 min tauko, jonka aikana hevosta juotetaan, syötetään ja viilennetään. Ratsastajat saavat itse valita käyttämänsä askellajin reitillä, maaston ja ratsunsa kunnon mukaan. Tässä lajissa ratsastajilla tulee olla erinomainen vauhdin tuntemus, tulee tietää koska kilpailun aikana vauhtia on syytä hidastaa – tai vastaavasti nopeutta lisätä. Sen lisäksi tulee tuntee ratsu ja sen kunto hyvin, erityisesti hevosien väsymyksen merkit tulee tunnistaa ajoissa. On myös sallittua laskeutua satulasta ja kävellä tai juosta hevosien vierellä – ainoastaan lähtö- ja maaliinja tulee ylittää ratsain.

Maasto reiteillä on hyvin vaihtelevaa. Esteitä reiteillä ei kuitenkaan saa olla, vaan ne tulee olla kierrettävissä. Asfaltti- tai muuta kovapintaista tietä, jossa ei ole piennarta, saa matkasta olla korkeintaan 10%.

Voittaja

Nopeuskilpailussa ratsu joka ensimmäisenä ylittää maaliviivan ja läpäisee eläinlääkäriin tarkastuksen, on voittaja.

Ihanneaikaratsastuksessa kaikki matkan ihanneajan puitteissa ratsastaneet (8-12 km/h tai 10-15 km/h) ja tämän jälkeen eläinlääkäriin tarkastuksen läpäisseet, saavat hyväksytyt tulokset.

Ihanneaikaratsastuksissa voidaan käyttää pisteytystä ratsukoiden sijoittamiseen, jossa maalityrkästäuksessa palautumisaika, ei-kuivuminen ja liikkeet antavat lisäpisteitä peruspisteiden (=keskinopeus) lisäksi.

Kansainväliset kilpailut

Fédération Equestre Internationale (FEI - ratsastusurheilun kansainvälinen kattojärjestö) hyväksyi matkaratsastuksen viralliseksi ratsastuslajiksi vuonna 1982 ja asetti säännöissä etusijalle hevosien hyvinvoinnin. Matkaratsastuksessa kilpaillaan euroopan mestaruuksista ratsastuksen EM- ja maailmanmestaruuksista ratsastuksen MM-kilpailuissa.

Yhden päivän kansainvälisissä kilpailuissa kilpailumatkat ovat 80-160 km. Monipäiväisissä kilpailuissa kilpailumatkat ovat pidempiä, mutta niissä on päiväkohtainen rajoitus.

FEI-kilpailujärjestelmä matkaratsastuksessa:

- CEI* (1 tähti)
 - o 80-119 km yhtenä päivänä
- CEI** (2 tähteä)
 - o 120-139 km yhtenä päivänä
 - o 70-89 km kahtena peräkkäisenä päivänä
- CEI*** (3 tähteä)
 - o 140-160 km yhtenä päivänä
 - o 90-100 km kahtena peräkkäisenä päivänä
 - o 70-80 km kolmena tai useampana peräkkäisenä päivänä
- CEI**** (4 tähteä)

o seniorimestaruudet yhtenä päivänä vähintään 160 km
o juniori- ja nuorten mestaruudet 120-130 km yhtenä päivänä

CEI on lyhenne joka tarkoittaa, että kilpailu on FEI:n hyväksymä kansainvälinen kilpailu.

Vuonna 1982 järjestettiin 4 kansainvälistä FEI-kilpailua. Vuonna 1998 kansainvälisiä FEI-kilpailuja oli 18 – mukaan lukien Yhdistyneissä Arabiemiirikunnissa järjestetyt ensimmäiset MM-kilpailut. Tämän jälkeen lajin kasvu on ollut hurjaa, vuonna 2005 kansainvälisiä FEI-kilpailuja järjestettiin 353. Kansainvälisten kilpailuiden lisääntymisen johdosta laji kasvaa edelleen nopeasti ympäri maailmaa.

Varusteet

Matkaratsastuksen pukeutumis- ja varustesaännöt eivät ole yhtä tiukat kuin muissa ratsastuksen lajeissa. Hevosien varusteilta ei edellytetä muuta kuin sitä, etteivät ne tuota hevoselle kipua. Apuohjista sallitaan ainoastaan vapaajuoksuiset martingaalit. Ratsastajan kypärän käyttö on pakollista, ratsastusasan on oltava asiallinen ja tarkoitukseen sopiva. Kenkien tulee olla kannalliset tai tasapohjaisten kenkien kanssa tulee käyttää turvajalustimia. Raipan – tai muun vastaavan käyttäminen raippana, on kielletty.

Matkaratsastajat käyttävät yleensä erityisesti matkaratsastukseen suunniteltuja satuloita, jotka ovat kevyitä ja mukavia – sekä hevoselle että ratsastajalle. Satuloissa on normaalia leveämmät paneelit jotka jakavat painon tasaisemmin, sekä D-renkaita erilaisten tarvikkeiden satulaan kiinnitystä varten. Lännensatuloita, rungottomia ja joustonunkoisia satuloita käytetään myös. Jalustimet ovat erityisesti matkaratsastukseen suunnitellut – leveät ja pehmustetut.

Senioriratsastajien, jotka kilpailevat CEI** - CEI****-luokissa painoraja on 75 kg satulan kanssa. Mikäli vaadittu paino ei täyty, tulee satulaan, satulahuopaan tai –vyöhön lisätä tarvittava määrä lisäpainoja.

Suitsitus on vapaa ja kuolainten suhteen pätee sama, myös kuolaimettomilla suitilla voi kilpailla. Usein käytetään myös rintaremmiä, joka varmistaa satulan pysymisen paikoillaan mäkisissä ja vaikeissa maastoissa. Häntäremmin käyttö ei ole kovin yleistä, mutta joskus sitä joutuu käyttämään estämään satulan liukumisen eteen. Hevosien jaloissa voidaan käyttää erilaisia suojia, mutta suojat voivat aiheuttaa myös ongelmia; ne voivat kerätä likaa, hiekkaa, kiviä tai kosteutta ja näin ärsyttää ihoa, joka taas voi johtaa jopa ontumiseen ja hylkäämiseen.

Valmennusohjeita matkaratsastukseen *Ell Seppo Hyyppä*

Hyväänsuoritukseen matkaratsastuksessa tarvitaan terve, hyväliikkeinen, eteenpäinpyrkivä hevonen, jota on valmennettu riittävästi. Hevosien asianmukainen huoltaminen reitillä ja tarkastuspisteessä auttaa ratsukkoa selviämään reitistä hyväksytysti.

Terveys

Säännöllinen ja asteittain lisääntyvä harjoittelu parantaa hevosen jalkojen kestävyyttä. Liian nopea harjoitusrasituksen lisääminen voi aiheuttaa jalkavaivoja, koska lihasten suorituskyky paranee nopeammin kuin luiden, nivelten ja kavioiden kestävyys. Kaikkia hevosia ei voida rasittaa yhtä paljon. Jalkojen kestävyyttä voivat vähentää mm. liikalihavuus, huonot jalka-asennot sekä kasvuhäiriöiden, ylläsituksen tai loukkaantumisen aiheuttamat muutokset nivelissä. Vauhtia ja matkaa tulee säädellä harjoitusolosuhteiden mukaan. Ratsastajan on syytä tarkastaa hevosen jalat päivittäin. Ylläsituksen merkkejä ovat lämpö, turvotus ja kipu.

Liikkeet ja kengitys

Jos matkaratsulla on hyvät ravi- ja laukkaliikkeet, sen selässä on mukava istua. Liikevirheet, kuten takominen ja hivuttaminen, lisäävät vammojen riskiä eikä hevonen liiku rennosti. Kengityksellä voi vaikuttaa hevosen liikkeisiin kavion pituutta, kaviokulmaa, kengänpainoa ja mallia muuttamalla. Hevonen on kengitettävä vähintään 6 viikon välein.

Valmennus

Matkaratsun lajiharjoitukset ovat rauhallisia maastolenkkejä (8-15 km/h). Jos hevosella ratsastetaan normaalisti tunti päivässä, tehdään pidempiä maastolenkkejä 1-2 kertaa viikossa. Aluksi ratsastetaan reipasta käyntiä ja rauhallista ravia. Rasitustasoa lisätään pidentämällä pitkien lenkkien kesto asteittain 2-3 tuntiin. Harjoitukset parantavat sydämen ja keuhkojen toimintaa, lihasten koordinaatiota, verenkiertoa ja aineenvaihduntaa. Lihaskunto lisääntyy ja kestävyys paranee. Harjoituksen rasittavuutta voi arvioida mittaamalla syke 10 minuuttia lenkin jälkeen, alle 54 lyöntiä = helppo, yli 70 lyöntiä = rasittava. Valmennussuorituksista on hyvä pitää

päiväkirjaa.

Motivaatio

Hevosta ei motivoi huippusuoritukseen maine tai kunnianhimo. Siksi valmennuksen on oltava riittävän vaihtelevaa eikä rasittavuus aina saa olla maksimaalista. Hevosta tulee käsitellä asiallisesti, johdonmukaisesti ja ystävällisesti. Tuloksia syntyy, kun ratsastaja ja hevonen viihtyvät yhdessä.

Huolto

Kuumalla ilmalla hevonen hikoilee runsaasti. Syntyvän nestevajauksen korjaamiseksi hevonen on opetettava juomaan. Opettelu aloitetaan tarjoamalla hevoselle ämpäristä haaleaa vettä (n. 15 °C) heti pidempien lenkkien jälkeen ja lämpimällä ilmalla myös reitillä. Kun tämä sujuu, veteen voi lisätä hieman suolaa (max. 9g/l) korvaamaan hiessä menetettyjä elektrolyyttejä

Teksti: Sanna Vesto

Alla: El Pedro - Ritva Lampinen, Sanna Vesto ja eläinlääkäri Sonja Virtanen

Kuva: Jenny Rintala

Nuoren hevosen valmennus

Friisin Paletti 5v. Kk-ori
Kilpaillut kaksi kautta
Jalat kuvattu: terve
Sykemittari käytössä valmennuksissa
Käytetään kilpailu-, siitos- ja työkäytössä
Erittäin hyvä käytös ja yhteistyöhaluinen,

Valmennus talvella

Tammi-maaliskuu olivat peruskuntokautta. Aluevalmennuksiin osallistuttiin kerran kk:ssa. Kilpailukausi alkoi helmikuussa tarkkuusajolla. Peruskuntokaudelle kuuluivat; lumihanki-treenit, hölkkälenkit 10-20km, kävelylenkit mäkisessä maastossa ja esteratsastus. Harjoitusten tasoa kovennettiin asteittain.

Tavoitteet

Tavoitteena oli hevosen tehokas ja tuloksellinen valmentaminen ilman vammoja ja vaurioita. Valmennetta-essa kiinnitettiin erityistä huomiota heikkouksien vahvistamiseen ja niihin

ominaisuuksiin, joita valmennuksella voi- daan kehittää. Tavoitteena oli kilpailla suunnitelmien mukaisesti, huomioiden oriin astutuskausi touko-kesäkuussa.

Valmentautuminen oli aina tavoitteellista ja jokaisessa harjoituksessa tähdättiin jonkin tietyn ominaisuuden kehittämiseen.

Välitavoitteet

Hevosen kilpailukalenteri määritteli välieta- pit.

- 1.tavoite heinäkuu SH SM valjakkoajo
- 2.tavoite elokuu Pienhevosten este- SM
- 3.tavoite syyskuu 5v. Laatuarvostelu
- 4.tavoite lokakuu Aluemestaruus valjak- koajo.

Vahtikestävyys

Anaerobinen kynnyks on lihassolujen ener- gia-aineenvaihdunnan vaihe, jonka jäl- keen lihassoluissa muodostuu anaerobisen aineenvaihdunnan seu-

rauksena enemmän maitohappoa kuin mitä sieltä pystytään poistamaan ja maitohapon kertyminen lihaksiin alkaa.

Hyväkuntoisen hevosen kynnys löytyy tasolla 200-210 lyöntiä/min ja valentamattoman varsan 150-160/min. Mitä korkeammalle hevosen anaerobinen kynnys nousee, sitä kovempaa vauhtia se voi juosta väsymättä.

Monipuolinen vauhtileikittely

Paletin valmennukseen kuului lumessa kahlua, kesällä uinnit. Rasitustaso vastaa lähinnä vauhtikestävyysharjoittelua. Mäkisessä maastossa intervalliharjoitus syntyi jo luonnostaan. Työjaksot eivät kuitenkaan muodostuneet liian raskaiksi. Syke pidettiin vetojen aikana selvästi lepoarvojen yläpuolella, mutta kuitenkin anaerobisen kynnyksen alapuolella.

Kohti kilpailuja

Maksimaalinen kestävyys.

Maksimaalista kestävyyttä kehitettiin intervaleilla, jotka olivat kilpailunomaisia. Vedot kestivät muutaman minuutin ja syketaso oli 190-200 lyöntiä minuutissa. Lihasten kestävyys ja toimintakyky kasvoi, niiden

joutuessa työskentelemään osittaisessa hapenpuutteessa ja kohonneessa maitohappopitoisuudessa. Syntyvä maitohappo lisäsi punasolujen muodostumista ja nosti veren hemoglobiinipitoisuutta.

Maratonesteiden treenaus mallintaa hyvin Paletin kohdalla maksimaalista kestävyys harjoitetta, kesto oli muutamista sekunneista noin kahteen minuuttiin.

Nopeuskestävyys

Hevosen maksiminopeus on ensisijaisesti peritty ominaisuus. Valmennuksella voidaan vaikuttaa hevosen nopeuteen vain sen perimän määräämissä rajoissa. Oikein suunnatulla valmennuksella vaikutetaan hevosen kykyyn pystyä juoksemaan tällä perimän määräämällä alueella. Lyhyet, kilpavauhtiset vedot ovat välttämättömiä hevosen suorituskyvyn kohottamiseksi. Tällaisten runsaasti maitohappoa tuottavien harjoitteiden jälkeen on muistettava huolellinen loppuverryttely, jotta hevosen lihakset eivät olisi seuraavana päivänä arat.

Loppuverryttely

Tehokkaimmin maitohapon poistumista lihaksista edistetään, jos hevosta palautel-

kuva: Tanja Ukkonen

laan rasituksen jälkeen reippaassa ravissa vähitellen vauhtia hidastaen. Tällä loppuverryttelyllä ei ole toivottua vaikutusta, jos anaerobinen kynnyks ylitetään, jolloin maitohappoa muodostuu vain lisää.

Voimaharjoittelu

Yleisvoimaa kehitettäessä hevonen työskentelee aerobisella tasolla eli lihasten hapensaanti riittää tyydyttämään niiden hapen tarpeen. Voimaa on kuitenkin harjoitettava valjakkoajolle tyypillisin harjoittein, jotta hevonen kykenisi suoriutumaan kilpavauhtisesta suorituksesta. Lajityypilliset harjoitteet suoritettiin lähellä anaerobista kynnystä tai jopa hieman sen yläpuolella, jolloin maitohapon kertyminen lihaksiin alkoi. Lajivoimaharjoitteet kohdennettiin niihin lihaksiin ja lihasryhmiin, joita kilpasuorituksen eri vaiheissa käytettiin.

Toistojen ja vastuksen suhde

Estetreenit ja kilpailut olivat hyvää voimaharjoittelua Paletille, sekä toivat mukavaa vaihtelua nuoren orin mielelle. Parhaimmat tulokset saavutettiin lyhyillä toistoilla ja alle 10 % hevosen painosta olevilla vastuksilla. Hevosen kehittyessä ei lisätty toistojen kesto aikaa, vaan lisättiin toistojen määrää ja vasta myöhemmin vähitellen vastusta. Kuormituksen ja tehon suhde on oltava aina tiedossa, jotta hevosta ei rasitettaisi liikaa. Sykemittari oli käyttökelpoinen.

Verryttelyn tärkeys

Verryttely aloitetaan lämmittelyllä, jotta mahdollisimman suuret lihasryhmät saadaan liikkumaan. Tarkoituksena on vähitellen käynnistää verenkierto- ja hengityselimistön toiminta, vilkastuttaa aineenvaihduntaa ja saada lihakset lämpenemään. Liikkumisen on hyvä olla aluksi rentouttavaa käyntiä ja ravia sekä selänvenytyksiä eteen- ja alaspäin. Vähitellen siirrytään lajityypillisiin harjoitteisiin eli liikkeisiin, joilla saadaan suoritukseen tarvittavat lihakset työskentelemään.

Samalla nivelet ja jänteet lämpenevät niin, että liikeradat muodostuvat mahdollisimman laajoiksi.

Hoitotoimenpiteet

Kävelytyt villaloimi päällä, ennen ja jälkeen valmennuksen, suojaa lihaksia vaurioilta ja valmistaa ne hyvin tulevaan tehtävään. Jalkojen huolellinen kylmäys ja tutkimus valmennuksen jälkihoitona on hyödyllinen vaurioiden ennaltaehkäisyssä. Laiduntamisen hyödynnyks loimipäällä, venyttää hyvin luonnollisesti hevosen kipeytyneitä lihaksia. Loimet ja lämpöpinnetit tehostavat lihasten ja jänteiden täyttämälautumista.

Vesihuolto

Fyysisen rasituksen aikana hevonen voi hikoilla jopa 10-15 litraa tunnissa, ja hikoilun voimakkuus riippuu myös ympäristön lämpötilasta. Elimistö alkaa nopeasti kärsiä nestehukasta ja seurauksena on dehydratio eli kuivuminen, varsinkin jos ilman lämpötila on korkea eikä juomavettä ole saatavilla tai hevonen ei suostu juomaan. Paletti on opetettu jo nuorena "nestetankkaukseen", joka toimii hyvin myös kilpailuissa.

Tavoitteiden saavuttaminen

Kausi oli ehjä ja hevonen pysyi terveenä. Nousi kansalliselle tasolle ja menestyi asetetuissa välietapeissa.

Hämeen alueen ponien ranking 1.

1.tavoite heinäkuu SH SM valjakkoajossa HOPEAA

2.tavoite elokuu Pienhevosten este- SM, ehjä suoritks, ohjastus virheitä

3.tavoite syyskuu 5v. Laatuarvostelussa PARAS PIENHEVONEN

4.tavoite lokakuu Aluemestaruus valjakkoajo KULTAA

TERVETULOA SEURAAMAAN

JOULUJUHLAA

SU 11.12. klo 16 Hessi-tallin maneesilla

monenmoista ohjelmaa

- satunäytelmä
- tuntihepat esittäytyvät
- Hessi-tallin pihattojen asukit esittäytyvät
- ILMAISTA Talutusratsastusta & Ajelua
- Hevostarvike kirppis
 - lahjoituksena UrHulle estekaluston uudistusta varten tai omiin nimiin

Vapaa pääsy!

P.S. Juhlaa edeltää esteratsastuskilpailut klo 14 alk

Hessi-tarvike avoinna

- ✓ Ma ja to sekä joulukuussa myös ti ja ke 17.30 – 19.30
- ✓ Mountain Horsen laatutuotteet, valjakkovaljaita Hollannista

040/5861 937 /Heidi Sinda heidi.sinda@hessitalli.fi
050-465 8037 /tallipäivystys

www.hessitalli.fi

Ajo-ohje :9-tieltä 3,5 km Punkalaitumelle
(tie nro 230) vas. Hessi-talli ja
Kyläsuontien viitta,
jota 300 m maneesin pihaan

**Ideal
Harness**

Europe's #1 harness internet store...

Iiriksen ja Minimuusan kuulumisia

He(i)ppa!

Olen siis Iiris, 13-vuotias heppatyttö Humppilasta.

Omistan (tai siis äiti omistaa, mutta mun se on) vauhdikkaan, 7-vuotiaan suomen pienhevostamma Minimuusan, jolla kisaan (nyt) suurimmillaan 90 cm. Käyn Anna Kärkkäisen valmennuksissa Ypäjällä ja Heidillä Urjalassa.

Niin, ja onhan äitilläkin oma hevonen! 3-vuotias Tiksuvaava, oikealta nimeltään Ipanan Tikkari. Söpö vauva, ainakin minun mielestäni. Muusa on välillä vähän toista mieltä, varsinkin silloin kun Tiksu on änkeämässä HÄNEN ruokakasalleen! Silloin on ystävysten välinen rakkaus kaukana...

Meillä asustaa myös kissanpentu Emilio. Hän on varsin suloinen pik-

kupoika, mutta Muusa pelkää Emilioa ja Emilio pelkää Muusaa.

Olin siis kesällä Urjalan Kummajaisissa kisaamassa. lauantaina 80 cm ja sunnuntaina 70 cm. Kerron nyt miten valmistauduin ja niin edespäin...

Perjantai-iltana ryhdyin "hommiin". Aloin putsata varusteita. Satula, suitset, panssari, suojat... Kaikki mitä vedellä ja nahkarasvalla saa puhtaaksi. Satulahuopa oli onneksi puhdas ja siisti jo ennestään, sillä tuntui kamalalta vaivalta ottaa esille mäntysuopa ja juuriharja ja ryhtyä töihin. Eihän se sitä paitsi olisi edes kuivunut seuraavaksi päiväksi!

Omat varusteeni, kypärä, hanskat, turvaliivi, kengät saappaanvarret jne. olivat kaikeksi onneksi puhtaita. Muusa oli (ihme ja kumma) likainen. Niimpä aloitin hännän ja harjan setvimisen, sekä muutenkin

Muusan pesemisen. Siinäkin ehti vierähtää muutama tovi, kunnes Muppeli oli mielestäni tarpeeksi puhdas. Loimi päälle ja karsinaan!

Sitten ei muuta kuin tavarat autoon, traileri auton perään ja nukkumaan! Tarvitsinhan kunnon yöunet, eihän kilpailemisesta muuten mitään tulisi, kun muutenkin jo ihan tarpeeksi jännitti! Olivathan nämä ensimmäiset aluekilpailuni!

Lauantaiaamuna lastasimme Muusan koppiin ja lähdimme Urjalaan. Siellä laitoimme Muusan vielä tarhaan, koska aamupäivällä Kummajaisissa ratsastettiin vielä koulua. Olin töissä, muistaakseni lähettinä.

Olin pakannut ja katsonut kisapaitani ja valkoiset ratsastushousuni kassiin jo perjantaina valmiiksi, mutta enkö unohtanut ne kotiin siinä tohinassa aamulla. Huomasin sen, kun oli aika mennä vaihtamaan vaatteita. Jouduttiin sitten soittamaan iskä paikalle tuomaan vaatteita. Harmi vaan, että iskä ei ehtinyt jäädä katsomaan luokaani.

Aika laittaa Muusa kuntoon. Sain sen hyvin putsattua ja laitettua Sanni Vuorisen avulla. Sanni auttoi minua muutenkin Kummajaisten aikana paljon, ainakin sen verran minkä ehti. Kiitos siitä!

Teimme Muusalle letin häntään ja harjaan, sekä ponimaisen "tötterön" otsaharjaan.

Ponin verkkaaminen sujui hyvin. Muusa meni todella hienosti ja oli pehmeä kuolaimelle. Kisan aika alkupäässä, koska meillä oli ponivälit sarjoilla. Radalla meillä oli ennen kaikkea hauskaa. Sillä sinne päästyäni, minua ei jännittänyt juuri yhtään. Minulle jäi radasta todella hyvä "fiilis" ja ajattelin, että voisimme ehkä pärjätäkkin.

Osuin oikeaan. Olimme NELJÄNSIÄ!
Kaikkien niiden aikuisten ja hyvien ratsas-

tajien joukossa. Joukossa oli paljon myös hyviä hevosia. Toivottavasti huomenna sujuisi yhtä hyvin!

JiiiHaa! Toinen kisapäivä oli aurinkoinen ja lämmin. Tällä kertaa en ollut unohtanut ratsastusvaatteitani kotiin.

Luokkamme oli heti aamusta. Tänään oli vuorossa 70 cm:n luokka ja tänään minua vastaan kisasivat myös parhaat kaverini Elisa ja Noora.

Muusalle laitoimme samat varusteet kuin edellisenäkin päivänä. (Jotka olivat ihme kyllä puhtaat!!) Verkkaaminen sujui tänäänkin hyvin. Muusa oli edelleen pehmeä kuolaimelle ja iloisena yllätyksenä Muusa esiintyi entistäkin reippaampana! Se kääntyikin suhteellisen hyvin, kun kokeilin verkassa. Oli siis täydet mahdollisuudet ainakin samaan sijoitukseen kuin eilen!

Lähdin taas alkupäässä. Kertasin rataa mielessäni parin edellisen ratsukon ajan, koska olisi tyhmää mennä pilaamaan kaikki mahdollisuudet unohtamalla rata!

Vihdoinkin oli meidän vuoromme! Muusa ylitti ensimmäisen esteen puhtaasti. Sitten toisenkin! Rata alkoi todella hyvin ja myös jatkui. Kun palasin radalta, olin ikionnelinen, varmaankin kaikkien aikojen parhaasta ratsastuksestani. Olin ratsastanut rauhallisen perusradan, tehnyt nopeat uusintatiet ja mennyt JOHTOON! En meinannut itse uskoa korviani. Minä, nuori ratsastaja ja vielä aluekisoissa! Aloin kävelyttää Muusaa ja katsella jännittyneesti ja innolla seuraavia ratsukkoja.

Tällä välin mummu, pappa, iskä ja pikkuveljeni olivat tulleet katsomaan. He eivät olleet ehtineet nähdä rataani, mutta onnittelivat hyvästä suorituksesta. Luokka oli tällä välin ehtinyt jo loppumetreille ja johdin yhä! Oli viimeisen ratsastajan

vuoro. Minua jännitti suoraan sanottuna aikas paljon! Viimeinen ratsukko ratsasti samat uusintatiet kuin minä, mutta kuitenkin hieman nopeammin. Siis alle sekunnin nopeammin! Minua ei harmittanut melkein yhtään kakkossija kilpailussa, jossa oli mukana todella hyviä ratsukoita!

Ruusukkeet jaettiin verkkakentällä. Siellä oli isoja ruusukkeita ja ne olivat ensimmäisiä, joita Muusa pelkäsi! Saimme kakkosina vaaleanpunaisen ruusukkeen. Sitten siirryimme "viralliseen" palkintojenjakoon. Sieltä sain palkinnoksi pinkin satulahuvan ja harmaa/vaaleanpunaisen juoksusuolliinan! Äiti otti ne, sillä vauhdikkaalla kunniakierroksellamme ne olisivat varmasti tippuneet!

Olin todella ylpeä Muusasta!

Mummu, pappa, isä ja pikkuveljeni onnitelivat minua tullessani palkintojenjaosta. Suuntasin ensin kävelyttämään Muusaa (joka tämän kisaviikonlopun aikana oli saanut nimen SUPERPONSKI) ja sitten otin siltä varusteet pois, harjasin perus-

teellisesti ja vein tarhaan, jossa sitä odotti kasa "NamNam" heiniä. Lähdin itse syömään jotakin, olihan aamupalasta jo ainakin 4 tuntia aikaa.

Kaiken kaikkiaan minulle jäi kisaviikonlopusta hyvä ja iloinen mieli! Minulla ja Muusalla oli ainakin hauskaa ja kisat menivät TODELLA hyvin!

Ei voi muuta kuin kiittää ennen kaikkea äitiä, jota ilman minulla ei olisi edes hevosta!

Hauskaa heppatalvea ja etenkin iloista joulua toivotellen!

liris ja Muusa

Tähän loppuun vielä, että käykääpäs luke-massa minun ja Muusan Blogia, jota pidän ratsastuksesta, valmennuksista ja kisoista! Blogin nimi on: Muppeli ja Minä, ja osoite on : www.muppelijamina.blogspot.com!

Hevosten rokotukset Suomen Hippoksen HEPPA-rekisteriin

Näin loppuvuodesta rokotukset ovat taas ajankohtaisia.

Ensi vuoden alusta saadaan KIPAAan hevosten rokotukset, mikäli ne on merkitty Suomen Hippoksen Heppa-rekisteriin.

Eläinlääkärit saavat käyttäjätunnukset Suomen Hippoksesta. Eläinlääkärin suositellaan tarkistavan koko rokotushistoria rokotamisen yhteydessä.

Viimeisin päivämäärä merkitään Heppaan ja tätä aikaisemmat rokotukset kuitataan kunnossa oleviksi. Ratsujen rokotussääntö löytyvät sivulta: http://www.ratsastus.fi/kilpailut/ohjeet_ja_maaraykset/rokotus-maaraykset

Pyydä rokotettavaa eläinlääkäriä tarkistamaan rokotukset, jotta ne ovat sääntöjen mukaiset ja että eläinlääkäri merkitsee rokotuksen Heppaan.

Tuontihevosten rokotukset merkitään Heppaan Suomen Hippoksen toimesta,

Vuonis reen edessä, kuva: Otto Vainio

mikäli hevonen/poni ilmoitetaan tunnistusvaiheessa kilpailuhevoseksi.

SRL-tunnuksilla olevien ratsujen rokotukset merkitään KIPAAan SRL:n toimesta. SRL suosittelee, että hevoset ja ponit rekisteröidään Suomen Hippokseen.

KIPAN ilmoittautumislomake tarkistaa tallentamisen yhteydessä rokotukset ja muistuttaa kuukausi ennen kuin rokotus on menossa vanhaksi. Kilpailunjärjestäjä tarkistaa ensi vuoden aikana niiden ratsujen rokotukset passista/rokotustodistuksesta, joilla ei ole Heppaan merkittyjä rokotuksia.

Tulemme loppuvuoden aikana ohjeistamaan ratsastajia kuinka toimia, jotta hevosen rokotusmerkinnät saadaan KIPAAan.

Eläinlääkäripäivillä Helsingin Messukeskuksessa 2.-3.12. ohjeistetaan eläinlääkäreitä.

JOKAISEEN TALLIIN EI TULE JOULU

Suurin osa maailman hevospopulaatiosta ei ole rakastettuja lemmikkejä, harrastuskavereita tai juhliittuja urheilutähtiä. Kehitysmaahan syntyvän hevosen, aasin tai muulin kova ja työntäyteinen elämä on yleensä lyhyt ja karu. Vaikka hevosvoima on tärkeä jokapäiväisen leivän hankkimisessa, puuttuu eläinten käsittelijöiltä ja omistajilta usein perustieto eläinten hoitamisesta. Sadattuhannet aliravitut hevoseläimet kärsivät päivittäin väärästä tai olemattomasta kengityksestä johtuvista kaviorongelmista, epäsozivista varusteista ja hoitamattomista tapaturmista ja sairauksista. Kun ennaltaehkäisevä terveydenhuolto on tuntematon käsite suurelle osalle omistajistakin, ei rutiininomaisia rokotuksia tai loishäätöjä suoriteta eläimillekään. Köyhissä maissa eläinlääkäriavun saaminen on rajoittunutta, ja monilla ihmisillä ei yksinkertaisesti ole varaa sairaan eläimen hoitamiseen. Epätoivoissaan eläinten omistajat kääntyvät maallikkoparantajien puoleen, joiden taikauskoon ja perimätietoon perustuvat hoidot pahimmillaan vain lisäävät ja pitkittävät eläinpotilaan kärsimyksiä.

Työtätekevien hevoseläinten elinolojen ja terveyden parantamiseksi toimii useita hyväntekeväisyysjärjestöjä, joiden kautta hevosten ystävät ympäri maailman voivat osallistua näiden eläinten auttamiseen. Järjestöt ylläpitävät hevossairaaloita ja liikkuvia eläinlääkintäyksiköitä, jotka hoitavat ilmaiseksi köyhien omistajien hevosia ja aaseja. Tässä kirjoituksessa kerrotaan kolmen Iso-Britanniassa päämajaansa pitävän järjestön, Brooke Hospital for Animals, SPANA ja World Horse Welfare (WHW, vanhalta nimeltään ILPH) toiminnasta.

Kolmen brittiladyn perintö

The Brooke Hospital for Animals on maailman suurin työtätekevien hevoseläinten hyvinvoinnin parantamiseksi toimiva järjestö. Se hoitaa yli 500 000 hevosta, muulia ja aasia vuosittain Aasiassa (Afganistan, Intia, Pakistan), Lähi-idässä (Israel, Jordania), Afrikassa (Egypti, Etiopia, Kenia) ja Etelä-Amerikassa (Guatemala). Sen ensimmäinen hevossairaala, Old War Horse Memorial Hospital, perustettiin Kairoon 1934 Dorothy Brooken aloitteesta. Egyptiin upseerimestään seurannut Dorothy kauhistui nähdessään olot, joissa ensimmäisen maailmansodan jälkeen armeijalta paikallisille asukkaille myydyt veteraanihevoset elivät. Hän organisoi varainkeräyksen ja osti 1931–34 välisenä aikana egyptiläisiltä takaisin 5000 huonokuntoista, jo yli 20-vuotiaista hevosta jotka edelleen vetivät kuormia Kairon kaduilla. Hevosten annettiin syödä ja levätä pari päivää ennen kuin ne lopetettiin.

Brittilady oli toisenkin hyväntekeväisyysjärjestön, SPANAN (Society for the Protection of Animals Abroad) toiminnan käynnistäjä. Kate Hosalin tyttärensä Ninan kanssa 1923 perustama järjestö toimii 8 maassa lähinnä Pohjois-Afrikassa ja Lähi-idässä. Kate hoiti alkuvuodet itse aaseja Algeriassa ja projektin kannatuksen entisessä kotimaassaan lisäännyttyä perusti maksutonta hoitoa antavia klinikoita myös Tunisiaan ja Marokkoon. SPANAN potilaisi pääsee yli 300 000 hevoseläintä vuosittain.

World Horse Welfare, entiseltä nimeltään ILPH (International League for the Protection of Horses) sai alkunsa Antwerpenin satamalaiturilla, jossa Ada Cole 1927 katsoi Brittein saarilta myytyjen teurashevos-

ten väkivalloin tapahtunutta purkamista ruumasta. Järjestö sai jo 1937 silloisen kunniapuheenjohtajansa ja parlamentin jäsenen Sir George Cockerillin johdolla läpi lain, jolla vähäarvoisten työhevosten ja ponien elävänä kuljetus saarivaltakunnasta teurastettavaksi Manner-Euroopassa kiellettiin. WHW työskentelee edelleen elävien hevosten teuraskuljetusten lopettamiseksi lobbaamalla asian eteen EU:ssa ja on ollut vaikuttamassa uuden eläinkuljetusdirektiivin syntyyn. Sisarjärjestöistään poiketen WHW toimii aktiivisesti hevosten hyvinvoinnin eteen myös Iso-Britanniassa. Se ylläpitää Horse Welfare Hotline-puhelinta, johon voi ilmoittaa kaltoin kohdelluista hevosista. Numeroon tulee vuodessa 30 000 yhteydenottoa, joista noin 1500 johtaa järjestön virkailijan tarkastuskäyntiin kyseisellä tallilla. WHW:lla on tällä hetkellä 4 kuntoutuskeskusta joissa pystytään tarjoamaan hoitopaikka 300 huostaan otetulle hevoselle tai ponille kerrallaan. Kuntoutumisen jälkeen soveltuvat yksilöt pyritään sijoittamaan hyviin koteihin. Hevoset jäävät kuitenkin järjestön omistukseen, ja se valvoo niiden hyvinvointia. WHW:lla on näitä lainahevosia jo yli 2000.

Perinnetietoa ja taikauskoa vastaan

Egyptiläisen kansanuskomuksen mukaan aasi jaksaa työskennellä paremmin, jos sen korvat on leikattu pois. Sierainten viiltäminen suuremmiksi helpottaa hengitystä, eikä vettä tarjota kesken työpäivän, sillä se altistaa eläimen hengitys- ja ruuansulatuselinten sairauksille. Intiassa kaadetaan rikkihappoa yskivien hevosten sieraimiin, sillä sen uskotaan irrottavan limaa keuhkoista ja helpottavan eläimen oloa. "Hoitoa" seuraava verensekainen vuoto on opittu ymmärtämään merkiksi lääkityksen tehosta. Kuumalla raudalla polttaminen on kansanparantajien käyttämä yleinen hoitokeino melkein mihin tahansa vaivaan, ähkyistä jäykkäkouris-

tukseen.

Taikauskolla on monissa kulttuureissa edelleen suuri voima. Mustan hevosen kenkä on arvossapidetty onnenamuletti Intiassa. Kenkiä myydään tarvitseville ja omistajat kengittävät hevosiaan tuhkatiheään tyydyttääkseen markkinoita. Usein toistuva ja asiantuntemattomasti tehty kengitys huonoilla välineillä johtaa kivuliisiin kavierongelmiin.

Kehityksissä on yleisesti voimassa käsitys, että eläimet eivät tunne kipua. Niinpä nääntyneitä, sairaita ja loukkaantuneita aaseja ja hevosia piiskataan ja pahoinpidellään niiden liikkeessä pitämiseksi kunnes kuolema ne pysäyttää. Julmien, sukupolvien ajan käytettyjen menetelmien kitkeminen on järjestöjen työn tärkeimpiä tavoitteita.

Koulutus takaa paremman tulevaisuuden

Järjestöjen palkkaamat eläinlääkärit ovat lähes poikkeuksetta kohdemaissa opiskelleita, sillä paikallisen kielen ja kulttuurin tunteminen helpottaa kontaktin saamista eläinten omistajiin. Paikallisen väestön keskuudesta koulutetaan heille aputyöntekijöitä. Näin valistus pystytään viemään perille tehokkaasti, mutta perinteitä turhaan loukkaamatta. Suurin osa toiminnasta toteutetaan eläinlääkintäautoilla, jotka kiertävät pitäen määräpäivinä vastaanottoja hevosmarkkinoilla ja sellaisten työpaikkojen lähellä, joiden kuljetukset edelleen hoidetaan pääasiallisesti hevos- ja aasivoimin, kuten pahamaineisilla tiilitehtailla. Hoitopäivänä potilasjonossa saattaa olla satoja eläimiä. Eläinlääkintäauton kyydissä on yleensä myös seppä ja valjassuutari, jotka auttavat omien alojensa ongelmista ja valistavat omistajia oikean kengityksen ja valjaiden tärkeydestä. Rautalangalla korjatun silan aiheuttaman säkäavanteen hoidosta ei ole kuin hetkellinen apu, jos parantuneeseen selkään laitetaan aasin työkuntoon palau-

duttua samat vanhat epäsoivat valjaat. Kouluttautuminen moneen kohdealueella aikaisemmin tuntemattomaan ammattiin on lisännyt työllisyyttä, naisetkin voivat saada lisäansiota ompelemalla mm. pehmusteita valjaisiin.

Lapset avainasemassa

Monissa köyhissä perheissä eläinten perushoito on lasten harteilla. Asenteiden muuttamiseksi tehtävä työ aloitetaan jo kouluissa. Onnistunut esimerkki on ollut mm. Black Beauty-kirjan kääntäminen Etiopiassa puhutun amharicin kielelle. 5000 kirjaa on jaettu kouluihin, sillä samassa niteessä Uljas Musta-hevonen kertoo tarinansa myös englanniksi; kieliopintojensa ohessa lapset ymmärtävät, että eläinkin voi tuntea kipua, pelkoa ja nälkää. Järjestöt myös kutsuvat koulu-
luokkia tutustumaan eläinsairaaloidensa toimintaan ja kiertävät kylissä kertomassa eläinten oikeasta käsittelystä ja hoidosta.

Nopean toiminnan joukot

Luonnonmullistukset, sodat ja väkivaltaisuuksudet eivät kosketa ainoastaan kriisialueilla asuvia ihmisiä. Eläinten hyvinvointi jää usein ihmisten hädäntarpeen takia vähemmälle huomiolle. Lokakuun maan-

järjestys 2006 tappoi Pakistanissa arviolta 500 000 kotieläintä ja miljoonat saivat eriasteisia vammoja. Monet eläinuhreista olivat työhevosia ja aaseja, jotka usein ovat omistajaperheen ainoa toimeentulolähde, minkä menetys lisäsi tragedian totaalisuutta. Brookella, SPANA:lla ja WHW:lla on paikallisten yhteistyöorganisaatioidensa kautta mahdollisuus perustaa kenttäeläinsairaloita tuhoalueille ja pakolaisleirien läheisyyteen antamaan ensiapua loukkaantuneille eläimille ja samalla toivoa eläinten omistajille elinkeinon jatkuvuudesta. Järjestöt toteuttavat myös pienimuotoisia muidenkin kuin hevoseläinten pelastusprojekteja, kuten SPANA Kosovon kulkukoirien kastrointi- ja sterilointikampanjan ja uusiin koteihin sijoittamisen.

Lisätietoa ja mm. oivallisia joululahjavinkkejä on tarjolla järjestöjen kotisivuilla www.thebrooke.org, www.spana.org ja www.worldhorsewelfare.org.

Kirjoittaja Helena Kaukinen, eläinlääkäri ja hevosenomistaja

SPANAn klinikka-auto

Hevosten tilavaatimuksia koskeva siirtymäkausi päättyy 2013

Hevosten tilavaatimuksia koskeva 15 vuoden siirtymäkausi on päättymässä. Kaikkien tallien on täytettävä hevoseläinten pitoa koskevan eläinsuojelulainsäädännön tarkemmat tilavaatimukset vuoden 2014 alusta alkaen. Vaatimusten noudattamista valvotaan eläinsuojelutarkastusten yhteydessä.

Ennen 1.1.2001 käyttöön otetuille talleille myönnetty siirtymäkausi tiettyjen tilavaatimusten osalta päättyy 31.12.2013. Mikäli eläinsuojaja on otettu käyttöön 1.1.2001 jälkeen, on uusia tilavaatimuksia pitänyt noudattaa alusta alkaen. Vaatimukset ovat koskeneet myös vanhoja eläinsuojia, jotka on uusittu kokonaisuudessaan 1.1.2001 jälkeen. Tilavaatimukset koskevat hevosten lisäksi poneja, aaseja ja muita vastaavia kaviolajeja.

Sisäkorkeus

1.1.2014 lähtien hevosten eläinsuojan sisäkorkeuden on oltava vähintään hevosen säkäkorkeus kerrottuna luvulla 1,5, kuitenkin aina vähintään 2,2 metriä.

Karsinoiden tilavaatimukset

1.1.2014 lähtien hevosen yksittäiskarsinassa tulee olla tilaa siellä pidettävän hevosen säkäkorkeudesta riippuen vähintään 4-9 m². Tätä tilavaatimusta ei kuitenkaan sovelleta silloin, kun kyseessä on hevosen tilapäinen ja lyhytaikainen säilyttäminen kilpailu-, näyttely- tai muun vastaavan matkan aikana.

Ryhmäkarsinassa ja hevospihaton makuuhallissa vähimmäispinta-ala hevosta kohden on sidottu hevosen ikään ja yksittäiskarsinan koolle säädettyyn vaatimukseen.

On myös muistettava, että pidettäessä hevosia ryhmässä, on jokaista alkavaa 10 hevosen ryhmää kohden oltava käytettävissä sairaskarsina tai muu asianmukainen tarvittaessa lämmitettävä tila hevosten ryhmästä erottamista ja hoitoa varten.

Vaatimusten noudattamista valvotaan eläinsuojelutarkastuksissa.

Voimassa olevan eläinsuojelulainsäädännön noudattamista valvotaan eläinsuojelutarkastuksissa.

Eläinsuojelutarkastus voidaan tehdä pitopaikkaan aina, jos on aihetta epäillä, että eläintä hoidetaan tai kohdellaan säädösten vastaisesti. Lisäksi ammattimaista tai muutoin laajamittaista seura- ja harrastuseläinten pitoa voidaan tarkastaa myös ilman epäilyä. Ammattimaiseksi tai laajamittaiseksi toiminnaksi katsotaan vähintään kuuden täysikasvuisen ravi- tai ratsuhevosen kasvattaminen, vuokraaminen, säilytettäväksi tai hoidettavaksi ottaminen, valmennettavaksi tai koulutettavaksi ottaminen tai opetuksen antaminen mainittujen eläinten käytössä ja käsittelyssä. Pitopaikat, joissa harjoitetaan ammattimaista tai muutoin laajamittaista ravi- tai ratsuhevosten pitoa, pyritään tarkastamaan säännöllisesti.

Mikäli tarkastuksissa havaitaan epäkohtia, eläinsuojeluviranomainen antaa eläinten pitäjälle määräyksen korjata eläimen olosuhteet määräjassa. Määräajan umpeuduttua tilalle tehdään uusintatarkastus, jolla valvotaan että määräystä on noudatettu. Tarvittaessa määräystä voidaan tehostaa aluehallintoviraston antamalla uhkasakolla tai uhalla, että määrätty toimenpiteet teetetään laiminlyöjän kustannuksella. Mikäli eläinsuojelulliset syyt niin vaativat, viranomaiset voivat tarkastuskäynnillä ryhtyä myös välittömiin toimenpiteisiin eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi.

Lisätietoa aiheesta:

Valtioneuvoston asetus hevosten suojelusta 588/2010 (Finlex)

Eläinsuojelulainsäädäntö (maa- ja metsätalousministeriö)

”Tavoitteena terve ja hyvinvoiva hevonen” –opas (Evira)

*Hyvää ja rauhallista
joulua
toivottaa
UrHun hallitus*